

EMPORDA FEDERAL

Terra de llibertat i d'india del EMPORDA sense la llengua en una sola paraula.

Preus de subscripció

Figueres 1 pta. trimestre.
Fora. 1'25

Setmanari d'U. F. N. R.

Redacció y Administració: Carrer de la Fresó, n.º 8.

Número solt 10 cents.

atrasat 20

Any VI

Figueres 21 d' Octubre de 1916.

Núm. 295.

Moderna Farmacia Cusi. - Figueres

BLITZ-SIFON

Aparell per a fabricar-se un mateix begudes gaseoses instantànies.

Utilíssim als estiu, amb ell, a més de la comoditat que representa tenir a tot hora una beguda agradable, evita l'inconvenient que representa el transport d'ampolles, sempre incòmode i propens a trencaments.

Preu del sifon 11 pessetes

Fabricar 1 litre de beguda gaseosa costa 10 cèntims.

Dipòsit: MODERNA FARMACIA CUSÍ

GRANS MAGATZEMS PUIG PARIS

Immens assortit en Panyeria i novitats

SASTRERIA A MIDA

GRAN BAZAR DE ROBA FETA

per a Homes, Joves i Nens

Trajos Llana i Vellut desde 5 ptas. a 125 ptas.

Abrics desde 10 ptas. a 125 ptas.

GRAN CHIC EN CORBATES. — GAMISES. — COLLS. —

PUNYS. — GENRES DE PUNT. — LLIQUES. — ELASTICS. — MO-

CADURIA. — GUARDA-POLS. — GUANTS. — CARTERES. — BO-

QUILLES. — BISUTERIA. — PERFUMERIA. — ETC. ETC.

ESPECIALITAT EN BUFANDES

d'alta Novitat

OFERIM SEMPRE LO MES NOU I MES BARATO

PREU FIXE

Els fets de Girona al Congrés

Era vist que havia d'esser en Domingo l'únic diputat republicà de Catalunya capaç d'interpel·lar al govern per els vergonyosos fets de Girona.

En Domingo ha dit la veritat de lo que va passar. I es clar, com es tant estrany, es tant irregular que gent destinada a mantenir la seguretat de les persones, siguin els agressors d'una ciutat; es aixó tant irritant i trastorna de tal manera el sentit de les coses, que un govern que no sigui capaç de corretgir-ho i restablir a temps els furs de la ciutadania trepitxada, no té mes que una sortida per a quedar be: negar la veritat. La llum del sol els molesta, els posa en evidència, i neguen la llum del sol.

I be, un govern aixís, es de lo mes despreciable. Els colors ens pujen a la cara de veure que el nostre poble sigui tant masell per a tolerar aquestes indignitats.

A les paraules de n Domingo reclamant la justícia, la reparació de la dignitat ciutadana ultratjada, s'hi han ajuntat la de n Ventosa, en nom

dels regionalistes, i la del republicà Castrovido.

En Ventosa, ha dubtat de que, el govern tingués ganes de fer justícia. Es clar, si els ministres que han parlat ja buscaven disculpes pels agressors i negaven lo que sab tota la ciutat de Girona!

No deixaria d'esser també vergonyós, si no estessim curats d'espants, el silenci dels altres diputats republicans. Per que s'ostenta el nom de radical quan s'es capaç de callar davant d'uns ultratjes com els de Girona? Per a quan se guarda aquella gallardia? De tots aquells diputats que anaren a Girona a fer surar la candidatura del senyor del Pozo, en defensa del DERECHO i de la LIBERTAZ, de totes aquelles coses que está demostrat que no se senten, ni un sol s'ha aixecat a interrompre les paraules del ministre dirigides a treure culpa dels que faltaren a la llei per a posar-la a les víctimes d'una violació tant escandalosa! Es necessitava esser cego per a no veure que aquells senyors qui anaren a Girona a combatre al separatisme,

hi anaren precisament a apoyar aquesta actitud del govern, de voler tapar lo que está a la vista de tothom. I aixís resulta el cas estrany de que un senyor reaccionari de la Lliga Regionalista, representi el sentit de llibertat, de dignificació civil, d'antimilitarisme, davant d'un republicà ministerial i ajudat fins pels carlins!

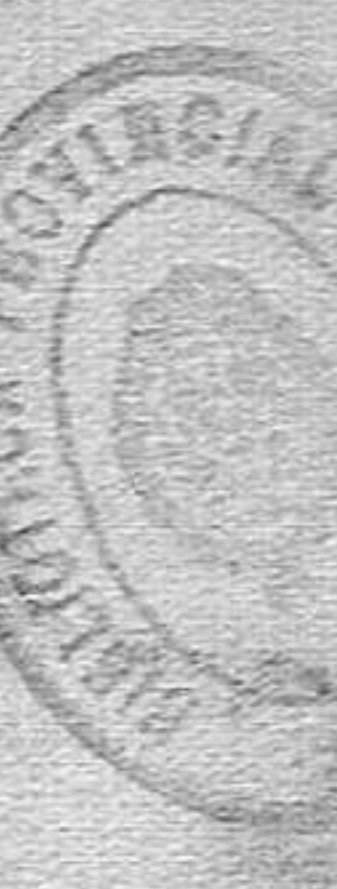
UNA GRAN ORQUESTRA

«La Sinfónica de Madrid»

El diumenge pròxim la nostra ciutat rebrá la visita de uns hostes benemèrits. Vull referir-me als professors que formen part de la orquestra «Sinfónica de Madrid». Aquesta entitat té una honrosa història dintre l'art musical espanyol. Pot dir-se que ella i les societats similars barcelonines («Catalana de Concerts», «La

Filarmonica» i «La Sinfónica de Barcelona») han sigut els fermes baluards que han lluitat, en la nostra nació a favor de la música simfónica, realitzant una gran obra educativa. Elles han elevat el gust del public portant, amb paciència benedictina, una veritable renovació en els programes.

No hi ha mes que passar els ulls pels programes de concerts de vinticinco i trenta anys enrera per a quedarne absolutament convensut. La decadència de l'art musical italià i el predomini i popularitat que va assolir la seva ópera en el món, fins fa pocs anys, foren un retrás per a que la gran música simfónica triomfés. Les multituds infeccionades pel melodisme superficial de la manera operística italiana de la decadència, que res té que veure amb la noble tradició dels clàssics italians, imposaven en els programes trossos de les óperes mes aplaudides. Així podíem veure que mentres no més s'atrevien a tocar un temps d'una sinfonia de Beethoven o d'un érase famós, tocaven a tot drap la sinfonia de la Semiramis, del Guillelm Tell o de la Gassa ladra... I lo pitjor era que aquestes obtenien mes favor que les grans creacions simfòniques. Menos mal que la revolució Wagnerista, imposant el sinfonisme com principal element del drama líric i conquistant,

després de renyida lluita, els escenaris d'òpera, va purificar l'ambient i va iniciar al públic, que tenia instint de lo bo, a seguir la gran ruta de la música sinfònica. I hem vist als pocs anys de realitzada aquesta labor, format un públic d'escullits que sols gaudeix quan en els programes hi figuren els grans mestres clàssics i els caps de brot del nostre temps. Jo he assistit a concerts quan solament hi figurava algun temps d'una gran sinfonia en el programa, pero, mes tard, he pogut gaudir-ne d'altres en que foren executades tres sinfonies completes de Beethoven. Pero quan va passar lo darrer ja era molt coneguda la obra de Wagner i s'havien anat imposant les composicions dels vells i dels moderns que s'han servit del pentagrama pera donar forma immortal a nobles pensaments i a grans visions ideals que endolceixen i fan tolerable la prosa del viure que constantment ens amenaça amb ses grolleries i vulgaritats.

Gracies als lluitadors de la bona causa s'ha pogut aconseguir l'evolució progressiva que hem senyalat. Aquests nuclis selectes son els que sempre salven el foc sagrat de l'art dels atacs del mal gust i del filisteisme. La «Sinfònica de Madrid» perteneix a un d'aquests nuclis que van escampant la llevor del gran art. Es precis que el públic li fassi els honors que's mereix assistint al espectacle que 'ns donarà i en el que executarà un programa ont hi figuren representants de l'escola rusa com Rimsky-Korsakoff, de la moderna escola francesa com Dukas, de la alemana novíssima com Strauss, l'home dels grans atreviments arquestrals, mes notable per la seva genialitat tècnica que per la seva sensibilitat; kolossal, però sec i aixut com un perfecte prusià. I al costat d'aquests els dos colossos: Beethoven i Wagner. Del primer executaràn la Simfonia Pastoral una de les obres capdals que ha produït aquesta especie de pare Etern de la música.

Empordanesos, no perdeu aquestes hores de goig que us ofereixen. Els que no hagin sentit una gran orquestra en conservaran un recort imborrable i els que tinguin l'esperit disposat a admirar lo bell tindran motiu per a poder apreciar l'abisme que separa al gran art musical de l'industria d'aquest art que's dedica a servir al públic escombreries armonitzades amb mes o menys picardia. Fumigueuse de les Maruxes, Golondrinas i les atraccions amb els perfums de l'art que enlaira i ennobleix.

CARLES COSTA.

SE VENEN. Taulons i altres objectes propis pels mestres de cases.
Rahó can Canet.

De Port-Bou

El Concejal Sr. Torroella no cumple con su deber.—Sus electores deben obligarle a dimitir.—Vilarrasa se cuela disculpando al amo.—El caso del Sr. Inglés.

Ya en distintas ocasiones, de palabra y en la prensa, hemos dicho y probado hasta la evidencia, que los

hermanos Torroellas han sido y son dos hombres fardicos para la localidad, y que con su actuación política no tan solo habian perjudicado al partido republicano que dicen pertenecer para mayor escarnio de este, si no que, como administradores del Municipio, habian demostrado poder competir con el mismo Vinaixa, en el arte de administrar.

Les ha sido de todo punto imposible, deshacer nuestros cargos, viéndose obligados a dar la callada como única defensa, sin perjuicio, eso si, de azuzar a cualquier desgraciado, y subvencionar un *Duende* o una *Libertad*, para que ambos ladrasen a sus acusadores, pero con tan mala fortuna, que solo lograron que nuestros queridos lectores reconcentraran más su atención en los argumentos sólidos y contundentes de nuestros asertos, rindiéndose los mismos, a la veracidad de los cargos expuestos.

Los hombres que por ignorancia ó mala fé, hubo un tiempo en que se pusieron a todo un pueblo por montera, administrándolo pesimamente, e imponiéndole su voluntad caciquil, como han hecho los Torroellas, no tienen derecho a solicitar de nuevo la representación del mismo, sin haber desvirtuado antes, por medio del periódico o de la tribuna pública, todas las acusaciones que sobre ellos pesan.

Cuando quedan incontestados los cargos, queda confirmada la culpabilidad, y si en estas condiciones se tiene la frescura de insistir en ser el portavoz de un grupo aunque sea insignificante, solo cabe suponer de tales pretendientes, que, o bien por ignorantes son muy atrevidos, o desconocen en absoluto los sentimientos de amor propio que deben guiar a los hombres de sereno juicio.

El Sr. Torroella, fiado sin duda en que habia cierta parte del pueblo facil al soborno e inconsciente, a la par que algún incondicional e indiferente, solicitó sus sufragios para concejal en las últimas elecciones, y por un verdadero milagro consiguió el acta, pero como su ambición era ser nuevamente Alcalde, para desarrollar sus antiguos procedimientos, y no pudo conseguirlo por estar para ello descalificado, quedó del todo desilusionado. El buen señor tomó posesión del cargo de concejal en 1.º Enero del corriente año, y hasta la fecha, solo en dos Sesiones ha acudido al Consistorio.

Esto constituye no solo una desconsideración a sus electores, sino un desengaño manifiesto.

¿Para que pretendía ser concejal, si una vez logrado, no habia de actuar como a tal? ¿Que reformas quería introducir, o que programa intentaba desarrollar, que no se ha atrevido a exponerlo? ¿no tiene conocimiento de la tolerancia y alteza de miras de la mayoría del Municipio y de su digno Presidente? Cuando cese en el cargo, podrá presentarse ante sus electores con la conciencia tranquila del deber cumplido? ¿Osará de nuevo pretender cargo alguno?

Nosotros que le conocemos creemos que sí, porque tanto él como su hermano, tienen lo que en lengua catalana se llama *Un fetxe molt gros!*

Tenemos entendido que el Síndico del Ayuntamiento Sr. Jonama, ha llamado ya la atención sobre la voluntaria ausencia del Sr. Torroella, doliéndose de la desconsideración

que significa la actitud de este, no tan solo para sus electores, sino que tambien para la Corporación, contestándole el Sr. Vilarrasa, (que sin duda estaba ya preparado por don Rafael) que el Sr. Inglés, cuando era concejal siendo Alcalde el señor Torroella, (hace 15 o 20 años,) estuvo también un año sin acudir a las Sesiones.

Muy bien Sr. Vilarrasa; pero oído a la caja: así como el Sr. Torroella no puede alegar motivo alguno para justificar sus *campanas*, el Sr. Inglés mientras fué tratado con la cortesía que exige la buena educación, y respetado en el cargo que desempeñaba, no faltó ni a una sola sesión; y si mas tarde dejó de asistir a ellas retirándose en absoluto, fué por invadir sus atribuciones, el entonces Alcalde Sr. Torroella, en ocasión de haber prohibido el Sr. Inglés, en uso de sus facultades, que se sacrificasen en el matadero reses semi-clandestinamente; o sea, a las horas no prevenidas, y sin ser reconocidas por el Veterinario, orden que revocó el alcalde por favoritismo de amigos... o por lo que sea, y claro está, ante tal desfachatez, el Sr. Inglés hizo muy bien en retirarse, para no ser responsable de las infracciones municipales, a consecuencia de una alcaldada.

Pudo el Sr. Inglés, no hay duda, recurrir a la superioridad, pero para que, si en aquellos tiempos, Torroella era el Sr. Feudal, y el pueblo un fanático Torroellista, atemorizado de su poderío?

Vea pues, el Sr. Vilarrasa, que plancha se tiró, al querer disculpar a su *amo y maestro*; Vea el pueblo como actúa el Sr. Torroella, y díganos este, si es así como se cumple el mandato de los electores, y si no le parece que sería más correcto que se retirase a su casa definitivamente, y no engañase más a nadie, a menos que espere a que lo retiren como se hace con los ineptos, y fracasados, entre pitos y rechifla.

(Continuará)

A 18- octubre-1916.

MAGATZEMS DE VINS
FÀBRICA DE LICORS Y ANISATS
DE
NARCIS PEY
Ample, 221 Progrés, 23 i 25.—Figueras

Per manca de salut i no poguer atendre-ho, cediré en bones condicions el comerç qu'encapsala aquestes ratlles i al qu' he vingut dedicant-me desde fa mes de quaranta anys.

Donaré detalls a qui els demani.

La netedat política de "La Veu" figuerenca

Te raó *La Veu* al dir que no 'ns ha entés o que ho fa veure, en lo escrit per nosaltres ara fa dues setmanes respecte al Dr. Pi Suñer. *La Veu* pregunta i discuteix si el Dr. Pi Suñer es o no lerrouista. Però *La Veu* al preguntar i discutir sobre aixó, s'ha permès amb aquella «mala jeia» que nosaltres li retreiem, molestar al nostre amic i dir-li que havia estat a les ordres de'n Prat de la Riva. I es sobre aquestos conceptes que nosaltres ens hem encarat amb *La Veu*. Perquè's pot discutir i preguntar molt, sense retreure a la familia i sense insultar,

com diu *La Veu*, suposant que nosaltres ho fem amb ella per haver-li retret el seu clericalisme, el seu monarquisme a la vella faísó i el seu mal modo de procedir quan l'impulsa el partidisme.

Per lo tant, els grans de lerrouisme que pugni tenir el Dr. Pi Suñer, es una qüestió que la deixem a *La Veu* per a resoldre a son plaer. Nosaltres, per a apreciar al nostre amic i correligionari, ens te sens cuidado lo que tant preocupa a *La Veu*. Sabem que'l Dr. Pi i Suñer es un bon català amb la ventatja d'esser lliberal; que treballa per Catalunya amb aquell desinterés que ja varem indicar l'altre dia, sensa que les contradiccions que *La Veu* hi oposa ens convencin, perquè la creiem mal informada.

Del Dr. Pi i Suñer, no sabem que per a afavorir la política d'un lerrouista tant anticatalà i curt de gambals com el regidor Sanchez ó López de Figueres, hagi deixat de defensar una obra de cultura catalana, com ha fet *La Veu* amb la Biblioteca Popular.

Lo que ha fet el Dr. Pi i Suñer, a Girona, ho han fet amics polítics de *La Veu* de l'Empordà. El «seu diputat», el caci Cusi, el Pepet Torroella, qui sembla que hi anà en calitat de valent; tots aquestos aliats de *La Veu* figuerenca, treballaven, segons les seves abituds, per a el triomf del Sr. del Pozo. I ben mirat, *La Veu* figuerenca, te mes punts de contacte amb una part dels elements que ajudaven an en Pozo que no amb els regionalistes purs. Carlins, mauristes i liberals monàrquics, amb els ja esmentats Pepet i Cusi, tots eren den Pozo. Doncs, aquestes forces, totes de dreta, ja en un sentit absolut o relatiu, constitueixen, en aquest districte, les forces amigues de *La Veu*. Perquè, els regionalistes propiament dits, es clar que no se senten pas representats per aquell periódic, que lo que menys defensa es el nacionalisme.

CONFERENCIES

classes. D.ª Luisa Serra, Mestre Superior.—Cervantes 18, 2.ª

Renovació republicana

El diputat republicà Marc i Do nin go i el diari *La Lucha*, fan una campanya valenta, noble, altamente patriòtica i republicana. Els fets de Girona, impunes, que posen en evidencia les flaqueses del poder civil, sotmes al militarisme, com si fossim a Turquia; les disbauxes del Marroc, continuació de la vella política colonial espanyola; els grans negocis dels polítics de la monarquia a costa del be del país; tot aixó, en Domingo i el seu diari ho posen al descobert. Es una ventada renovadora de l'esperit republicà fins ara decaigut, falsejat per falla de conviccions, per cobardies, per impures conxorxes amb els homes monàrquics culpables de totes les maldats, de tota la podridura que infecta la vida pública.

A les moltes felicitacions, ben merecudes, que ha rebut en Domingo per la seva acció parlamentaria i el diari *La Lucha* per la valentia dels seus escrits, hi ajuntém la d'EMPORDA FEDERAL.

Cuadras per a industria o magatzem.—Es venen les de la antiga fabrica de serras fustes de la Sra. Vda. Soler, carrer de 28 de Maig, per haver traslladat aquesta a la Plaça de Pi i Margall, junt al GARATGE-SOLER. — Venta i lloguer d'automòvils.

IODENOL MARTIN

Perfecte substitut de l'oli de fetje de bacallá —Reconstituent de gust agradable i excel·lents efectes.—Antiga i acreditada Farmacia de R. MARTIN, successor de Deulofeu.—Rambles, 14.

«El Eco de la Moda»

NARCISO FONT

SASTRE-MODISTO

Plaza Constitución, 4 y Portella, 1.—FIGUERAS

Corte y confección elegantes.—Especialidad en trajes de Señora y de ceremonia.—Gran esmero en todos los trabajos.

I. CARLOS MERCIER

Sucesor de ESTEBAN POMÉS

Fábrica de Pastas finas para sopa

Calle Nueva, núm. 6 y Blanch núm. 1

Teléfono, núm. 62

FIGUERAS.—(Provincia Gerona)

NO COMPREU MOBLES

sense visitar primer el gran magatzem

EL 24

DE ESTEVE VILANOVA

Carrer Ampla, 24.—FIGUERAS

Solidesa, elegancia, baratura.—Exposició permanent.

BANCA Y CAMBIO

DE

J. FERRÁN Y GALTER

(Sucesor de Miguel Coldecarrera)

Compra y venta de valores, pago de cupones, descuentos de letras, giros sobre Paris y plazas de España, cambio de monedas, cuentas corrientes, depósitos de metálico y de títulos en custodia, etc. etc.

Calle Vilafant, 2 y 4.—FIGUERAS

Consultorio del Dr. Tutau

Para enfermedades Venéreas y de la Piel

Nuevo horario de Consultas

Días laborables De 11 a 12 mañana Jueves: sólo de 10 a 1 mañana
excepto los jueves 4 1/2 a 6 1/2 tarde Festivos 10 a 12 id.

Calle Vilafant, 24, bajos.—FIGUERAS

LLIBRES I PERIÒDICS
FRANCISCO CANET

Pujada al Castell 2.

No deixeu de llegir «Un español Prisionero de los alemanes». Es el cautiveri esgarriós d' en Valenti Torres, natural de Manresa.

Imprempta-Tarjeteria

JOSEP SERRA FABREGA

Caamaño, 21.—FIGUERAS

Impresions de luxe i econòmiques

PREUS REDUITS

NOVEDADES PARA SEÑORA

Hijos de J. Matas

FIGUERAS

No puede prescindir de esta interesante información que quiere conocer al detalle los nombres y de los milicos de todos los que en dicha región ejercen alguna industria, comercio, profesión o cargo oficial. Contiene, además, todas las vías de comunicación, correos, telégrafos, teléfonos, servicios de coches auto-móviles, balnearios, aguas minero-medicinales y cuantos datos, geográficos, históricos y estadísticos son de interés general. Aranceles de Aduanas, tratadores de comercio, medidas, pesas y monedas y tarifas postales y telegráficas. Cuatro preciosas mapas en colores, los más completos que se han publicado

GUÍA GENERAL DE CATALUÑA (QUILY-DILLIERE - BIEN)

10 pesetas en toda España, franco de portes OFICINAS: Consejo de Giento, 240 - BARCELONA

Casa Estevez

(Antigua Oro)

Han llegado las novedades en Sombreros y gorras y demás artículos novedad.

Calle Gerona, 1 Junto Plaza Constitución.—FIGUERAS

ACADEMIA PARISIEN

DE

CORTE Y CONFECCIÓN

DIRIGIDA POR

PAQUITA GUSO CARRÉ

CON TÍTULO DE PROFESORA DE CORTE

EXPEDIDO POR LA ACADEMIA CENTRAL MARTÍ

AUTORIZADA POR EL GOBIERNO DE S. M.

CON REAL PRIVILEGIO

EXCLUSIVO DE INVENCION

La enseñanza de todas las especialidades del ramo profesional de la costura, está repartida en dos categorías, Primera y Segunda Enseñanza, o sea Elemental y Superior.

La Primera Enseñanza abarca la modistería, para las que desean cursar el oficio de modista o para las que desean saber cortar y confeccionar sus trajes y los de su familia.

La Segunda Enseñanza es una ampliación de la Primera, complementada con todas las ramificaciones o especialidades profesionales, que constituyen la carrera completa para las que desean alcanzar mayores conocimientos y desean conocer a la perfección, todas las modalidades que abarca el arte del corte, en la modistería y demás.

Podrán las alumnas escoger al matricularse en la forma de pago de 100 pesetas la Primera Enseñanza, o bien 10 pesetas cada mes.

Caamaño, 2 principal.—FIGUERAS

Se entregarán los Programas de Enseñanza a quien los solicite.